

Sygn. akt IX Ca 302/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciejek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z wniosku B. Z.

z udziałem Ł. Z.

o uzupełniający podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Giżycku z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt I Ns 245/17,

p o s t a n a w i a:

oddalić apelację.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Dorota Ciejek

Sygn. akt IX Ca 302/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni B. Z. wniosła o dokonanie uzupełniającego podziału majątku wspólnego, zgromadzonego w trakcie trwania ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej z uczestnikiem postępowania Ł. Z., w skład którego wchodzi udział wynoszący (...) części w nieruchomości, stanowiącej teren mieszkalniowe, oznaczonej nr geod. (...) o pow. 0,9773 ha, położonej w G., ul. (...), zapisanej w księdze wieczystej nr (...), poprzez przyznanie tego składnika majątku na własność wnioskodawczyni.

W uzasadnieniu wskazała, że strony postępowania w toku sprawy o podział majątku, toczącej się przed Sądem Rejonowym w Giżycku, sygn. I Ns 270/16 zawarły ugodę, zgodnie z którą na rzecz wnioskodawczyni przyznane zostało prawo własności do lokalu mieszkalnego, położonego w G. przy ul. (...), ze spłatą na rzecz uczestnika. Zdaniem wnioskodawczyni, w toku w/w postępowania nie uwzględniono udziału będącego przedmiotem niniejszego wniosku,

a ów udział jest nierozzerwalnie związany z przyznanym wnioskodawczyni lokalem mieszkalnym i winien zostać przyznany wnioskodawczyni.

Uczestnik postępowania Ł. Z. nie negując potrzeby dokonania podziału majątku domagał się spłaty wartości działki, będącej przedmiotem wniosku. Ostatecznie wnosił o dokonanie sprawiedliwego podziału pomiędzy stronami działki o nr geod.(...)Wnosił nadto o zwrot kwot wypłacanych przez wnioskodawczynię z konta wspólnego bez jego wiedzy w łącznej wysokości 6.755 zł, która to kwota, zdaniem uczestnika została pominięta w trakcie podziału majątku w sprawie I Ns 270/16. W uzasadnieniu podnosił szereg okoliczności dotyczących skonfliktowania stron postępowania oraz swojej trudnej sytuacji majątkowej.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Giżycku dokonał uzupełniającego podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni B. Z. i uczestnika postępowania Ł. Z., w skład którego wchodzi: udział równy (...) w nieruchomości oznaczonej nr geod. (...) o powierzchni 0,9773 ha położonej w G. przy ul. (...) o wartości 5257,00 zł w ten sposób, że udział ten przyznał na rzecz wnioskodawczyni B. Z.. Oddalił wnioski w pozostałym zakresie. Ustalił, że koszty postępowania ze swym udziałem w sprawie strony ponoszą we własnym zakresie. Nie obciążył stron kosztami postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnik zawarli związek małżeński w dniu 9 lipca 2011 r. w W..

W dniu 10.05.2013 r. nabyli na prawie wspólności ustawowej własność stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w G., ul. (...), zapisanego w księdze wieczystej (...) w udziale wynoszącym (...) części w nieruchomości wspólnej, stanowiącej grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą do użytku właścicieli oraz udział wynoszący (...) części w nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej (...) oznaczonej nr (...), będącej terenem wspólnego użytkowania, położonej w G., ul. (...) - za cenę 60.000 zł.

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie VI RC 1435/13 Sąd

Okręgowy w Olsztynie rozwiązał przez rozwód małżeństwo w/w stron.

W toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Giżycku o podział majątku, sygn. akt I Ns 270/16, strony zawarły ugodę, zgodnie z którą na rzecz wnioskodawczyni przyznane zostały: prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...) oznaczonego nr(...)stanowiącego odrębną nieruchomość zapisanego w księdze wieczystej prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Giżycku o nr (...) wraz z udziałem wynoszącym (...) w nieruchomości wspólnej oznaczonej nr geod (...)zapisanej w księdze wieczystej w Sądzie Rejonowym w Giżycku pod nr (...) oraz w częściach wspólnych budynku niesłużących do wyłącznego użytku właścicieli lokali o wartości 60.000 zł oraz ruchomości: laptop, głośnik, meble, odkurzacz, telewizor, które są w posiadaniu wnioskodawczyni, zaś na rzecz uczestnika postępowania Ł. Z. przyznane zostały pralka i lodówka.

Wnioskodawczyni w związku z zawartą ugodą zobowiązała się z tytułu spłaty udziału uczestnika Ł. Z. w majątku wspólnym zapłacić uczestnikowi kwotę 25.000 zł, co uczyniła w chwili zawarcia ugody, zaś uczestnik postępowania zobowiązał się dokonać wymeldowania z lokalu przy ul. (...) swojej rodziny w osobach D. W. i jej dziecka oraz scedowania uprawnień w zakładzie energetycznym niezbędnych do zawarcia umowy o dostawę energii z wnioskodawczynią, co uczynił przekazując wnioskodawczyni oświadczenie o wskazaniach licznika energii elektrycznej na dzień zdania lokalu z własnoręcznym podpisem. Z tytułu kosztów postępowania uczestnik zwrócił w dniu zawarcia ugody przez Sądem wnioskodawczyni kwotę 250 zł.

Strony z tytułu zawartej ugody oświadczyły, iż powyższe ustalenia ugody wyczerpują wszystkie roszczenia między stronami związane z podziałem majątku wspólnego. W konsekwencji postępowanie w sprawie o sygn. akt I Ns 270/16 zostało prawomocnie umorzone.

Wartość rynkowa prawa własności udziału 38/10000 części w nieruchomości gruntowej oznaczonej nr (...)wynosi 5.257 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego dopuszczalny jest wniosek o uzupełniający podział majątku wspólnego w sytuacji, gdy prawomocne postanowienie o podziale majątku wspólnego nie objęło wszystkich istotnych składników majątku wspólnego, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Strony nie objęły bowiem zgłoszonej do podziału w niniejszej sprawie nieruchomości, ugodą zawartą w toku postępowania o podział majątku wspólnego prowadzonego pod o sygn. akt I Ns 270/16. Ugoda obejmowała jedynie lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...), objęty księgą wieczystą (...) oraz udział w nieruchomości opisany w księdze wieczystej (...). Przedmiotową ugodą nie objęto natomiast udziału wynoszącego (...) części w nieruchomości stanowiącej tereny mieszkaniowe, oznaczonej nr geod. (...) o pow. 0,9773 ha gruntu, położonej w G., ul. (...), który jest nierozdzielnie związany z przyznanym wnioskodawczyni lokalem mieszkalnym i wynika wprost z treści aktu notarialnego, dotyczącego nabycia lokalu mieszkalnego. Okoliczność ta zadecydowała również o przyznaniu tego udziału wnioskodawczyni. Sąd przy tym nie rozstrzygał o spłacie na rzecz uczestnika z tytułu przyznanego wnioskodawczyni udziału, bowiem cena nabycia lokalu mieszkalnego nr (...), który przypadł w drodze ugody wnioskodawczyni, tj. kwota 60.000 zł, wynikająca z aktu notarialnego obejmowała także udział będący przedmiotem niniejszego postępowania. Uczestnik zaś w dniu zawarcia ugody otrzymał od wnioskodawczyni kwotę 25.000 zł tytułem spłaty swojego udziału w majątku wspólnym, która to kwota w całości zaspokoiła roszczenia stron z tytułu spłat. Rozstrzygając zasadność pozostałych zgłoszonych w toku sprawy wniosków Sąd uznał, że dokonany w postępowaniu I Ns 270/16 podział majątku wspólnego zainteresowanych nie był działem częściowym, lecz zgodnie z oświadczeniem obojga byłych małżonków, miał charakter kompleksowy, co było zgodne z oświadczeniem obu stron zawartym ugodzie. O kosztach postępowania Sąd orzekł po myśli art. 520 § 1 k.p.c.

Powyższe postanowienie zaskarżył apelacją uczestnik postępowania. Skarżący zarzucił postanowieniu:

1. naruszenie art. 43 § 1 oraz art. 46 k.r.o. poprzez przyznanie wnioskodawczyni udziału w nieruchomości o powierzchni 0,9773 ha w G. przy ulicy (...) stanowiącej majątek bez spłaty uczestnika;
2. błędną ocenę dowodów w postaci ugody zawartej w sprawie przed Sądem Rejonowym w Giżycku pod sygn. akt I Ns 270/16 poprzez bezpodstawne ustalenie, że udział w nieruchomości o powierzchni 0,9773 ha w G. przy ulicy (...) wchodzi w zakres ugody bez spłaty uczestnika;
3. błędną ocenę dowodów w zakresie oddalenia wniosku uczestnika o rozliczenie środków pobranych przez wnioskodawcę ze wspólnego rachunku w wysokości 6.755 zł.

Wskazując na powyższe zarzuty uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie uczestnikowi postępowania spłat od wnioskodawczyni z udziału w nieruchomości o powierzchni 0,9773 ha w G. przy ulicy (...) w wysokości połowy jego wartości 2.628,50 zł oraz zobowiązanie wnioskodawczyni do zwrotu na rzecz uczestnika kwoty 6.755 zł tytułem rozliczenia kwot wybranych z rachunku wspólnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Rejonowy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego bez przekroczenia granic określonych treścią art. 233 § 1 k.p.c., dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz trafnie określił ich prawne konsekwencje. Ustalenia te oraz ich prawną ocenę Sąd Okręgowy w pełni podziela, przyjmując je, jako własne.

Nie zasługiwały tym samym na uwzględnienie żadne z podniesionych w apelacji zarzutów.

Przede wszystkim trafnie przyjął Sąd Rejonowy pogląd wyrażony w orzecznictwie, zgodnie z którym dopuszczalny jest podział uzupełniający majątku wspólnego w sytuacji, gdy prawomocne postanowienie o podziale majątku wspólnego nie objęło wszystkich istotnych składników majątku wspólnego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 1986 r., III CZP 47/86, OSNC 1987/8/114).

Przedmiotowy udział wynoszący 38/10000 części w nieruchomości, stanowiącej tereny mieszkaniowe, oznaczonej nr geod. (...) o pow. 0,9773 ha, położonej w G. przy ul. (...), zapisanej w księdze wieczystej nr (...), będący składnikiem majątku wspólnego stron nie został wskazany w ugodzie zawartej w toku postępowania o podział majątku wspólnego między stronami B. (...) w sprawie o sygn. akt I Ns 270/16. Literalna treść ugody nie zawiera odniesienia do tej nieruchomości. W konsekwencji konieczny stał się jej podział, o co wносиła wnioskodawczyni.

Słusznie przyjął Sąd Rejonowy za zasadne przyznanie powyższego prawa wnioskodawczyni bez obowiązku spłat uczestnika. Udział powyższy jest ściśle związany z nieruchomością lokalową przyznaną wnioskodawczyni w prawomocnym podziale majątku i jest niezbędny do normalnego korzystania z lokalu mieszkalnego i części wspólnych budynku, w którym się znajduje.

Dokonując zaś wykładni treści oświadczeń woli stron wyrażonych w ugodzie z dnia 12 października 2016r. w sprawie I Ns 270/16 należy przyjąć, że zgodną wolą stron było rozliczenie wszystkich składników majątku wspólnego, w tym w szczególności lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...) i związanych z nim udziałów w części wspólnej budynku oraz nieruchomości gruntowej związanej z obsługą budynku, w którym lokal ten jest położony. Słusznie Sąd Rejonowy przyjął, że postanowienia ugody odnosiły się nie tylko do lokalu, ale również do nieruchomości wspólnej, na której ten budynek z przedmiotowym lokalem jest położony oraz części wspólnych budynku, a także udziału w nieruchomości umożliwiającej normalne korzystanie z budynku.

Dodatkowo podkreślić należy, że strony w ugodzie przyjęły wartość całej nieruchomości na kwotę 60.000 zł. Taka kwota została przyjęta przez strony w umowie sprzedaży z dnia 10 maja 2013 r. A bezspornym jest, że przedmiot tej umowy obejmował również wskazany udział w nieruchomości, co również uzasadnia przyjęcie, że wolą stron było objęcie go ugodą. Skoro natomiast uczestnik postępowania otrzymał już spłatę w wyniku podziału majątku wspólnego, niesłusznym byłoby ponowne zasądzenie na rzecz uczestnika spłaty z przyznanego wnioskodawczyni udziału objętego uzupełniającym podziałem.

Niezasadny był zarzut uczestnika nierozliczenia środków pobranych przez wnioskodawczynię w kwocie 6.755 zł. Zdarzenie to miało mieć miejsce w 2013 r., a zatem nie było przeszkód do zgłoszenia tych roszczeń w toku sprawy o podział majątku wspólnego, w której strony zawarły ugodę. W przedmiotowej ugodzie strony jednoznacznie oświadczyły, że zawarta przez nich uгода wyczerpuje wszystkie roszczenia między stronami związane z podziałem majątku wspólnego. Jeżeli uczestnik chciał rozliczenia pobranych środków powinien był to uczynić w sprawie I Ns 270/16. Skoro tego nie uczynił i złożył w ugodzie oświadczenie o wyczerpaniu wszystkich roszczeń z tytułu podziału majątku wspólnego, brak jest obecnie podstaw prawnych do skutecznego żądania rozliczenia zgłoszonych w niniejszym postępowaniu roszczeń.

W tych warunkach, mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w postanowieniu.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo